

DECIZIA nr. 532 din 5 iulie 2016

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 39](#), [art. 102 alin. \(1\) pct. 14](#) și ale [art. 105 pct. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) privind circulația pe drumurile publice

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în [MONITORUL OFICIAL nr. 847 din 25 octombrie 2016](#)

Data intrării în vigoare 25-10-2016

Valer Dorneanu	- președinte
Petre Lăzăroiu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Puskás Valentin Zoltán	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor [art. 39](#), [art. 102 alin. \(1\) pct. 14](#) și ale [art. 105 pct. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Societatea Civilă de Avocați „Predoi și Asociații” în Dosarul nr. 28.452/300/2013 al Tribunalului București - Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și care constituie obiectul Dosarului nr. 499D/2016 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra faptului că partea Inspectoratul Județean de Poliție Ilfov - Serviciul Rutier a transmis la dosar note scrise prin care arată că textele de lege ce constituie obiectul excepției nu contravin drepturilor fundamentale invocate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției. Arată că obligația instituită prin textul de lege criticat în sarcina proprietarului sau deținătorului mandatat al unui vehicul, de a comunica, la cererea poliției rutiere, identitatea persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a fi condus pe drumurile publice, nu contravine drepturilor și principiilor fundamentale invocate de autorul excepției, această obligație justificându-se prin prisma scopului actului normativ criticat, și anume asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor respective, a proprietății publice și private, cât și a mediului. De altfel, în același sens este practica în materie atât a Curții Europene a Drepturilor Omului, cât și cea a Curții Constituționale, exemplificativ fiind [Decizia nr. 999 din 7 iulie 2009](#).

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea din 7 octombrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 28.452/300/2013, Tribunalul București - Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 39](#), [art. 102 alin. \(1\) pct. 14](#) și ale [art. 105 pct. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Societatea Civilă de Avocați „Predoi și Asociații” într-o cauză având ca obiect soluținarea apelului formulat într-un litigiu având ca obiect anularea unui proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției prevăzute de textele de lege criticate.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că textele de lege criticate, reglementând obligația de comunicare, la solicitarea organului de poliție, a datelor referitoare la numele persoanei care a condus, la un moment dat, un autovehicul implicat într-o contravenție la regimul circulației pe drumurile publice, încalcă, în principal, dreptul la tăcere și dreptul unei persoane la a nu se autoincrimina, drepturi ce derivă din dreptul la un proces echitabil, dreptul la apărare, prezumția de nevinovăție, secretul corespondenței, libertatea conștiinței și libertatea de exprimare.

7. În acest sens, se arată că obligația de comunicare, sancționată contravențional în caz de neexecutare, a datelor solicitate de organele de poliție reprezintă o formă de presiune a autorității, o modalitate de constrângere a persoanei de a divulga informații de natură a o autoincrimina sau a afecta o altă persoană, precum și un mijloc de acuzare - direct sau indirect, contravenientul urmând a fi stabilit ulterior, în funcție de răspunsul oferit. Or, având în

vedere criteriile specifice jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, în virtutea cărora domeniul contravențional poate fi asimilat celui penal sub aspectul noțiunii de „acuzatie penală” cuprinse la [art. 6 paragraful 1 din Convenția](#) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, autorul excepției învederează că instanța europeană a amintit importanța dreptului de a nu contribui la propria incriminare și a dreptului la tăcere, drepturi ce au devenit standarde procesual-penale acceptate la nivel internațional, cu un rol fundamental în respectarea procesului echitabil. Astfel, conform jurisprudenței Curții de la Strasbourg, dreptul la tăcere este încălcat chiar și atunci când o lege îl obligă pe acuzat să răspundă la întrebări sau să furnizeze documente autorităților (Hotărârea din 25 februarie 1993, pronunțată în Cauza Funke împotriva Franței). Se mai arată că, în practică, în cazul în care destinatarul adresei de solicitare a informațiilor își exercită dreptul la tăcere și refuză să răspundă, nu numai că este sancționat potrivit [art. 102 alin. \(1\) pct. 14](#) (în cazul persoanei fizice), respectiv [art. 105 pct. 10](#) (în cazul persoanei juridice) din ordonanța de urgență criticată, dar organul de poliție nu mai efectuează nicio cercetare în scopul identificării persoanei care a săvârșit contravenția, ci se mărginește la a-l sancționa contravențional.

8. În privința prezumției de nevinovăție, ce decurge din [art. 6 paragraful 2 din Convenție](#), se menționează evoluția sa jurisprudențială, Curtea Europeană a Drepturilor Omului recunoscând existența unei legături între prezumția amintită și alte drepturi aferente unui proces echitabil, și anume dreptul de a nu se autoincrimina și de a nu coopera, dreptul de a păstra tăcerea, precum și dreptul la libertate, în sensul că încălcarea acestor din urmă drepturi periclitează inevitabil și prezumția de nevinovăție (Hotărârea din 25 februarie 1993, pronunțată în Cauza Funke împotriva Franței, și Hotărârea din 8 februarie 1996, pronunțată în Cauza John Murray împotriva Regatului Unit). Acestea reprezintă standarde internaționale general recunoscute, iar rațiunea lor rezidă, între altele, în protejarea acuzatului de constrângerile necorespunzătoare ale autorității, constrângeri ce nu se pot justifica nici măcar prin motive de securitate și ordine publică (Hotărârea din 21 decembrie 2000, pronunțată în Cauza Heaney și McGuines împotriva Irlandei, paragrafele 55 și 58).

9. Observând că în sistemul de drept românesc prezumția de nevinovăție nu se aplică în cazul unor proceduri „civil-administrative”, cum este cea contravențională, fiind consacrată, în această materie, teza inversării sarcinii probei pentru reclamant, autorul excepției apreciază că aceasta este o direcție greșită a jurisprudenței naționale, deoarece se bazează pe o jurisprudență cu aspecte particulare a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 7 octombrie 1988, pronunțată în Cauza Salabiaku împotriva Franței, Hotărârea din 20 martie 2001, pronunțată în Cauza Telfner împotriva Austriei, și Hotărârea din 29 iunie 2007, pronunțată în Cauza O'Halloran și Francis împotriva Regatului Unit), iar o situație specială nu poate fi transformată într-o regulă generală. Prin urmare, din moment ce regula este că sarcina probei revine acuzării, adoptarea unor situații excepționale la nivel general încalcă principiul fundamental potrivit căruia excepțiile sunt de strictă interpretare și aplicare. Se mai menționează, în acest context, că există o propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene ce are ca obiect stabilirea unor norme minime privind anumite aspecte ale dreptului persoanelor suspectate sau acuzate la prezumția de nevinovăție până la momentul stabilirii vinovăției prin hotărâre definitivă. Acest instrument juridic urmărește sporirea gradului de protecție a dreptului de a păstra tăcerea ca pe un drept absolut.

10. În sfârșit, se mai susține că drepturile la tăcere și la a nu contribui la propria incriminare ar deveni pur și simplu iluzorii dacă exercitarea lor în concret ar fi utilizată de autorități împotriva persoanelor în cauză în cadrul procedurii penale. Or, pentru identitate de rațiune, acest fapt este valabil și în cazul procedurilor contravenționale judiciare.

11. Tribunalul București - Secția a II-a contencios administrativ și fiscal, contrar [art. 29 alin. \(4\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, s-a abținut să își expună opinia cu privire la constituționalitatea textelor de lege criticate, motivând că acestea constituie temeiul pentru sancțiunea aplicată și contestată în cauză, iar o atare analiză ar echivala cu o antepronunțare și pe fondul cauzei.

12. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Faptul că poliția rutieră se adresează proprietarului/deținătorului autovehiculului pentru a comunica identitatea persoanei căreia i-a fost încredințat vehiculul spre a fi condus pe drumurile publice nu este de natură a încălca prevederile [art. 23 alin. \(11\)](#) și [art. 26 alin. \(2\) din Constituție](#), deoarece aceste texte au altă sferă de aplicabilitate.

14. Astfel, [art. 23 alin. \(11\) din Constituție](#) consacră prezumția de nevinovăție în procesul penal, ea reprezentând o protecție juridică a persoanei puse sub acuzare, în scopul de a echilibra raportul de forțe în procesul penal. Or, textul criticat de autorul excepției se situează în sfera contravențională, iar nu penală. Chiar dacă acest principiu se extinde ca aplicare și în afara procesului penal, consecința aplicării sale constă în faptul că organele judiciare nu pornesc de la ideea existenței apriorice a vinovăției, ci trebuie să efectueze toate demersurile pentru a identifica probe ale vinovăției. Obligația reglementată de textul de lege criticat nu este de natură să înlăture prezumția de nevinovăție, deoarece cercetările se efectuează tocmai în scopul aflării împrejurărilor concrete și a identității

persoanei care a săvârșit o contravenție referitoare la circulația pe drumurile publice. Aplicarea acestui principiu nu poate avea ca efect împiedicarea cercetării judiciare, ci are doar scopul de a obliga organele judiciare să probeze faptele și identitatea contravenientului.

15. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, notele scrise depuse la dosar și dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile [Constituției](#), precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor [art. 146 lit. d\) din Constituție](#), precum și ale [art. 1 alin. \(2\)](#), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile [art. 39](#), [art. 102 alin. \(1\) pct. 14](#) și ale [art. 105 pct. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, cu modificările și completările ulterioare. Acestea au următorul conținut:

– [Art. 39](#): „Proprietarul sau deținătorul mandatat al unui vehicul este obligat să comunice poliției rutiere, la cererea acesteia și în termenul solicitat, identitatea persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a fi condus pe drumurile publice.”;

– [Art. 102 alin. \(1\) pct. 14](#): „(1) Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a IV-a de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de persoane fizice: (...) 14. necomunicarea de către proprietarul sau utilizatorul unui vehicul, la solicitarea poliției rutiere, a identității persoanei căreia i-a încredințat vehiculul spre a fi condus”;

– [Art. 105 pct. 10](#): „Constituie contravenții și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a V-a de sancțiuni următoarele fapte săvârșite de către persoane juridice: (...) 10. necomunicarea, în termen, la cererea poliției rutiere, a identității persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a fi condus pe drumurile publice”.

18. În opinia autorului excepției, textul de lege criticat încalcă prevederile constituționale ale [art. 21 alin. \(3\)](#) referitoare la dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, ale [art. 23 alin. \(11\)](#) care consacră prezumția de nevinovăție, [art. 24](#) - Dreptul la apărare, [art. 26 alin. \(2\)](#) referitoare la dreptul persoanei fizice de a dispune de ea însăși, [art. 28](#) - Secretul corespondenței, [art. 29](#) - Libertatea conștiinței, [art. 30](#) - Libertatea de exprimare. De asemenea, prin raportare la [art. 20 alin. \(1\) din Legea fundamentală](#), cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor în concordanță cu [Declarația Universală a Drepturilor Omului](#), cu pactele și tratatele la care România este parte, sunt invocate dispozițiile [art. 6](#) - Dreptul la un proces echitabil și ale [art. 10](#) - Libertatea de exprimare din [Convenția](#) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale [art. 21](#) - Dreptul la informare și la consultare din [Carta socială europeană](#) revizuită (ratificată prin [Legea nr. 74/1999](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 193 din 4 mai 1999), precum și ale [art. 14 pct. 3 lit. g\) din Pactul internațional](#) cu privire la drepturile civile și politice, text referitor la dreptul oricărei persoane acuzate de a nu fi silită să mărturisească împotriva sa însăși sau să se recunoască vinovată.

19. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate reglementează obligația proprietarului sau deținătorului mandatat al unui vehicul să comunice poliției rutiere, la cererea acesteia și în termenul solicitat, identitatea persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a fi condus pe drumurile publice ([art. 39](#)), și, corelativ, stabilește drept contravenție nerespectarea acestei obligații, sancțiunea corespunzătoare putând fi aplicată atât persoanei fizice [[art. 102 alin. \(1\) pct. 14](#)], cât și persoanei juridice ([art. 105 pct. 10](#)). [Art. 39](#) și [art. 102 alin. \(1\) pct. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) au mai format, parțial, obiectul controlului de constituționalitate, relevante din perspectiva unor critici asemănătoare, referitoare la libertatea de exprimare și dreptul la tăcere, invocate în motivarea excepției fiind [Decizia nr. 638 din 17 mai 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 517 din 22 iulie 2011, și [Decizia nr. 999 din 7 iulie 2009](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 575 din 18 august 2009.

20. Astfel, cu referire la invocarea libertății de exprimare, Curtea, prin [Decizia nr. 638 din 17 mai 2011](#), a constatat că dispozițiile [art. 30 alin. \(1\) din Constituție](#), precum și cele ale [art. 10 din Convenția](#) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind libertatea de exprimare, nu au incidență în cauză. Instituirea obligației a cărei neîndeplinire este sancționată prin [art. 102 alin. \(1\) pct. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) este circumscrisă scopului general al actului normativ antemenționat, și anume asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecția drepturilor și intereselor legitime ale

persoanelor respective, a proprietății publice și private, cât și a mediului, și nu pune în discuție în niciun fel libertatea de exprimare, în sensul dispozițiilor constituționale și convenționale invocate.

21. În privința dreptului la tăcere, invocat, de asemenea, în motivarea excepției de neconstituționalitate referitoare la [art. 102 alin. \(1\) pct. 14 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#), Curtea a statuat, prin [Decizia nr. 999 din 7 iulie 2009](#), precitată, că dreptul de a păstra tăcerea - fără a fi, însă, un drept absolut - reprezintă o garanție implicită a desfășurării unui proces echitabil, sens în care în materie penală se coroborează cu o altă garanție specifică referitoare la prezumția de nevinovăție. Așa fiind, o eventuală recunoaștere a proprietarului vehiculului cum că el este cel care l-a condus într-un moment determinat nu poate fi convertită, în cadrul unui eventual proces ce ar avea ca obiect contestarea sancțiunii contravenționale, într-o probă peremptorie.

22. Prin aceeași decizie, Curtea, având în vedere scopul actului normativ criticat, enunțat la [art. 1 alin. \(2\)](#) din acesta, a conchis că dispozițiile legale criticate nu sunt de natură să încalce dreptul la un proces echitabil, astfel cum este consacrat de [art. 21 din Constituție](#) și de [art. 6 din Convenția](#) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Faptul că proprietarul ori deținătorul mandatat al unui autovehicul este ținut de obligația consacrată de textul legal criticat nu contravine cu nimic temeiului invocat, întrucât dreptul la un proces echitabil, așa cum rezultă din titulatura sa, reprezintă o exigență a unui proces pendinte, indiferent că este în materie civilă sau penală, și nu a eventualelor faze administrative ce îl precedă. În plus, chiar Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în jurisprudența sa că, din cauza înmulțirii numărului „infracțiunilor ușoare”, în special în domeniul circulației rutiere, care nu presupun un comportament atât de reprobabil și o reacție vădită a opiniei publice specifice infracțiunilor propriu-zise, un stat are libertatea de a introduce un sistem de sancționare sui generis aplicabil de autoritățile administrative, cu condiția de a oferi persoanei interesate posibilitatea de a contesta decizia luată în fața unui tribunal care oferă toate garanțiile prevăzute de [art. 6 din Convenție](#) (Hotărârea din 21 februarie 1984, pronunțată în Cauza Öztürk împotriva Germaniei, paragrafele 49-53). Or, potrivit [art. 118 alin. \(1\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) „Împotriva procesului-verbal de constatare a contravențiilor se poate depune plângere, în termen de 15 zile de la comunicare, la judecătoria în a cărei rază de competență a fost constatată fapta.”

23. Curtea Constituțională reține că cele statuate prin deciziile indicate își mențin valabilitatea și în privința celorlalte texte legale criticate în prezenta cauză, respectiv [art. 39](#) și [art. 105 pct. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#).

24. În plus, Curtea reține că autorul excepției își fundamentează întreaga motivare admitând faptul că, în dreptul național, domeniul contravențional nu este asimilat celui penal. Trecând, însă, peste această realitate juridică și practică judiciară (pe care o și contestă, de altfel, solicitând reorientarea practicii judiciare în direcția asimilării contravenționalului cu domeniul penal, din perspectiva noțiunii de „acuzatie în materie penală” cuprinsă la [art. 6 din Convenție](#)), autorul dezvoltă teoria dreptului la tăcere și a dreptului persoanei de a nu se autoincrimina, derivate ale prezumției de nevinovăție, invocând, în acest sens, aspecte relevante din Constituția Statelor Unite ale Americii, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și o propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene (ce are ca obiect stabilirea unor norme minime privind anumite aspecte ale dreptului persoanelor suspectate sau acuzate la prezumția de nevinovăție până la momentul stabilirii vinovăției prin hotărâre definitivă).

25. Față de cele anterior menționate, Curtea reamintește jurisprudența sa prin care, în mod constant, a arătat că, deși în dreptul românesc contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și au fost supuse unui regim administrativ, totuși legislația contravențională intră, în anumite condiții, sub incidența garanțiilor instituite de [art. 6 din Convenția](#) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, sub aspectul noțiunii de „acuzatie în materie penală” (exemplificative sunt [Decizia nr. 183 din 8 mai 2003](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 425 din 17 iunie 2003, [Decizia nr. 197 din 13 mai 2003](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 545 din 29 iulie 2003, [Decizia nr. 1.096 din 8 septembrie 2009](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 695 din 15 octombrie 2009, [Decizia nr. 1.360 din 27 octombrie 2009](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 15 decembrie 2003, sau [Decizia nr. 500 din 15 mai 2012](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 492 din 18 iulie 2012). O atare concluzie a avut în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că, în scopul aplicării prevederilor [art. 6 al Convenției](#) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (acuzatie „în materie penală”), trebuie avute în vedere 3 criterii: 1. caracterizarea faptei în dreptul național; 2. natura faptei; 3. natura și gradul de gravitate ale sancțiunii care ar putea fi aplicate persoanei în cauză. (Hotărârea din 8 iunie 1976, pronunțată în Cauza Engel și alții împotriva Olandei, paragrafele 80-82). Prin urmare, modul de definire a faptelor în dreptul intern are o valoare relativă, esențială fiind natura faptei și a sancțiunii. Mai mult, prin [Decizia nr. 1.096 din 8 septembrie 2009](#), precitată, Curtea Constituțională a constatat că „procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției se bucură de prezumția de legalitate, însă, atunci când este formulată o plângere împotriva acestuia, este contestată chiar prezumția de care se bucură. În acest caz, instanța de judecată competentă va administra probele prevăzute de lege, necesare în

vederea verificării legalității și temeiniciei procesului-verbal. Cel care a formulat plângerea nu trebuie să își demonstreze propria nevinovăție, revenind instanței de judecată obligația de a administra tot probatoriul necesar stabilirii și aflării adevărului.”

26. Revenind la cauza în care a fost invocată prezenta excepție de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin procesul-verbal contestat, autorul excepției a fost sancționat contravențional cu amendă în cuantum de 1.575 lei, echivalentul a 21 de puncte de amendă, pentru săvârșirea contravenției prevăzute de [art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#). Curtea constată că gravitatea sancțiunii impuse prin procesul-verbal de constatare și sancționare determină aplicabilitatea prevederilor [art. 23 alin. \(11\) din Constituție](#) și a [art. 6 din Convenția](#) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, fiind astfel aplicabile garanțiile atașate prezumției de nevinovăție.

27. În ceea ce privește invocarea dreptului la tăcere și la a nu se autoincrimina, Curtea observă că, în speță, autorul excepției - persoană juridică - a fost sancționat pentru săvârșirea contravenției constând în neconformarea față de solicitarea poliției rutiere de a comunica identitatea persoanei căreia i-a încredințat autovehiculul pentru a fi condus pe drumurile publice, la o anumită dată și oră. Sancțiunea contravențională a fost aplicată persoanei juridice în calitate de proprietar al respectivului autovehicul. Curtea constată, în acest context, că obligația prevăzută de [art. 39](#) din ordonanța de urgență criticată aparține persoanei juridice, care trebuie, practic, să indice numele prepusului său căruia i-a încredințat autovehiculul, aplicarea sancțiunii făptuitorului/contravenientului aflat la volanul autoturismului fiind, evident, în interesul comitentului. Prin urmare, persoana juridică nu poate invoca dreptul la tăcere sau dreptul la a nu se autoincrimina.

28. Totodată, dacă se are în vedere dreptul la tăcere sau la a nu se autoincrimina al persoanei fizice, este de observat că, prin obligația legală de comunicare a identității celui care a condus autovehiculul, legiuitorul, contrar celor afirmate de autorul excepției, a urmărit să creeze cadrul legal în scopul efectuării de către poliția rutieră a demersurilor necesare pentru aflarea adevărului, și anume a persoanei care, în mod real, a condus, la un moment dat, respectivul autovehicul, în ipoteza în care nu există identitate de persoană între proprietarul autovehiculului și persoana care l-a condus. Dacă nu ar fi procedat astfel, atunci ar fi fost sancționat proprietarul autovehiculului, și nu cel care a condus autovehiculul, exclusiv pe baza înregistrărilor mijloacelor tehnice certificate sau omologate și verificate metrologic și a evidențelor administrativ-fiscale, care indică persoana proprietarului autovehiculului. În concluzie, și în această ipoteză, este interesul proprietarului autovehiculului de a comunica identitatea persoanei căreia i l-a încredințat. Dacă proprietarul și conducătorul autovehiculului sunt una și aceeași persoană, acesta se poate prevala de dreptul său la tăcere și de a nu se autoincrimina, în acest caz fiind sancționată contravențional doar încălcarea [art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005](#), adică lipsa colaborării cu poliția rutieră pentru stabilirea adevărului, nu și contravenția în sine, autorul fiind, în acest caz, necunoscut.

29. În plus, Curtea mai reține că, chiar dacă proprietarul a recunoscut calitatea sa de conducător al autovehiculului, în cadrul acestei proceduri/obligații instituite de [art. 39](#) din ordonanța de urgență criticată, instanța de judecată competentă să judece o eventuală plângere a acestuia are obligația de a încuviința probe și de a administra probatoriul necesar aflării adevărului judiciar, astfel că o atare recunoaștere nu are caracter absolut pentru soluționarea definitivă a respectivei cauze.

30. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul [art. 146 lit. d\)](#) și al [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), precum și al [art. 1-3](#), al [art. 11 alin. \(1\) lit. A.d\)](#) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Civilă de Avocați „Predoi și Asociații” în Dosarul nr. 28.452/300/2013 al Tribunalului București - Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile [art. 39](#), [art. 102 alin. \(1\) pct. 14](#) și ale [art. 105 pct. 10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002](#) privind circulația pe drumurile publice sunt constituționale, în raport cu criticile de neconstituționalitate formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București - Secția a II-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 iulie 2016.

PREȘEDINTELE INTERIMAR AL CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,

Claudia-Margareta Krupenschi

C.T.C.E. Piatra Neamt